

Sygn. akt VII Ka 607/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Górczyńska

Sędziowie SO Magdalena Chudy

SO Danuta Hryniewicz (spr.)

Protokolant st.sekr.sądowy Marzena Wach

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Małgorzaty Stypułkowskiej

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2013r.

sprawy skazanego **A. G.**

o wydanie wyroku łącznego w sprawach:

1) SR Olsztyn VII K 690/09, 2) SR Ketrzyn II K 647/09, 3) SR Kętrzyn II K 797/09,

4) SR Olsztyn II K 1488/09, 5) SR Olsztyn VII K 832/11

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora , skazanego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 25 kwietnia 2013r., sygn. akt VII K 1448/12

I uchyla zaskarżony wyrok w całości i sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Olsztynie przekazuje;

II zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. S. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu skazanego wykonaną w postępowaniu odwoławczym i 27, 60 (dwadzieścia siedem i 60/100) złotych tytułem podatku VAT od tego wynagrodzenia

Sygn. akt VII Ka 607/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem łącznym z dnia 25 kwietnia 2013 r., sygn. akt VII K 1448/12, w sprawie **A. G.** skazanego prawomocnymi wyrokami:

1) Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 13.08.2009 r. w sprawie o sygn. akt VII K **690/09** za czyn popełniony w dniu 8 maja 2009 r. z art. 178 a§1kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby lat 2 i orzeczono oraz świadczenie pieniężne w kwocie 300 zł., 2 lata zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych kategorii B

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2012 r. zarządzono skazanemu wykonanie kary pozbawienia wolności.

2) Sądu Rejonowego w Kętrzynie z dnia 12.11.2009 r. w sprawie o sygn. akt II K **647/09** za czyn popełniony w dniu 8 września 2009 r. z art. 244 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby lat 3 i orzeczono i 80 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość stawki na kwotę 20 złotych.

Postanowieniem z dnia 3 września 2012 r. zarządzono skazanemu wykonanie kary pozbawienia wolności i na podstawie art. 71§2k zaliczono 80 dni z tytułu wykonanej kary grzywny,

3) Sądu Rejonowego w Kętrzynie z dnia 12.01.2010 r. w sprawie o sygn. akt **II K 797/09** za czyn popełniony w dniu 21 października 2009 r. z art. 244 kk na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 4 (czterech) lat, i orzeczono karę grzywny 120 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na 20 zł.

Postanowieniem z dnia 3 września 2012 r. zarządzono skazanemu wykonanie kary pozbawienia wolności i na podstawie art. 71§2k zaliczono 104 dni z tytułu wykonanej kary grzywny,

4) Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 2.04. 2010 r. w sprawie o sygn. akt II K **1488/09** za czyn popełniony w dniu 8 kwietnia 2009r. z art. 177 § 1 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby lat 4 i orzeczono i 100 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość stawki na kwotę 10 złotych.

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2012 r. zarządzono skazanemu wykonanie kary pozbawienia wolności i na podstawie art. 71§2k skrócono o okres 71 dni .

5) Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 4. 10. 2011 r. w sprawie o sygn. akt VII K **832/11** za czyny popełnione w dniu 8 czerwca 2011 r. z art. 178 a§ 1 k.k. i in. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, 1 roku zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, świadczenie pieniężne.

orzekł:

I. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w zw. z art. 569 § 1 kpk połączył skazanemu A. G. prawomocnie orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Olsztynie w sprawach o sygn. akt VII K 690/09, II K 1488/09 kary pozbawienia wolności i wymierzył skazanemu karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w zw. z art. 569 § 1 kpk połączył skazanemu A. G. prawomocnie orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Kętrzynie w sprawach o sygn. akt II K 647/09, II K 797/09 kary pozbawienia wolności i wymierzył skazanemu karę łączną 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności,

III. na podstawie art. 572 kpk w pozostałym zakresie postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego umorzył,

IV. na podstawie art. 576 § 1 kpk wyroki, które uległy połączeniu w pozostałym zakresie podlegają odrębnemu wykonaniu,

V. na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej w punkcie I wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach 8 i 9 maja 2009r. (dwa dni) oraz okres odbywania kary pozbawienia wolności w sprawie VI K 690/09 od 26 grudnia 2012r.;

VI. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych;

VII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. S. 144 złotych tytułem wynagrodzenia za obronę skazanego wykonywaną z urzędu oraz kwotę 33,12 złotych tytułem 23 % stawki podatku VAT od wynagrodzenia.

Apelację od powyższego wyroku złożyli prokurator, skazany oraz jego obrońca.

Skazany A. G. zaskarżył orzeczenie w całości zarzucając de facto rażącą niewspółmierność wymierzonych mu kar łącznych poprzez zastosowanie zasady zbliżonej do zasady kumulacji zamiast absorpcji. W oparciu o powyższe - jak można wnosić z treści apelacji - skarżący wniósł o wymierzenie kar adekwatnych do przytoczonych przez niego w środku odwoławczym okoliczności.

Obrońca skazanego zaskarżył orzeczenie w całości zarzucając rażącą niewspółmierność kary łącznej z punktu II wyroku w wymiarze 3 miesięcy pozbawienia wolności, polegającą na pominięciu wyjątkowo ścisłego związku czasowego i przedmiotowego pomiędzy czynami w sprawach Sądu Rejonowego w Kętrzynie o sygn. akt II K 647/09 i II K 797/09 oraz minimalnego wymiaru obu pozostałych do wykonania kar jednostkowych, co skutkowało brakiem zastosowania zasady absorpcji przy wymiarze kary łącznej wobec skazanego;

W oparciu o powyższe skarżący wniósł o zmianę wyroku łącznego w zaskarżonej części poprzez wymierzenie skazanemu kary łącznej przy zastosowaniu zasady absorpcji, tj. wymierzenie kary łącznej 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Prokurator zaskarżył orzeczenie w całości zarzucając obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 71 § 2 k.k. - w zakresie przyjętego przez Sąd w punkcie II rozstrzygnięcia, tj. orzeczenia w sprawach o sygn. akt II K 647/09 i II K 797/09 co do połączenia kar pozbawienia wolności i wymierzenia kary łącznej 3 miesięcy pozbawienia wolności - poprzez orzeczenie kary łącznej w granicach wymierzonych kar po ich skróceniu, nie zaś kar jednostkowych, które pierwotnie podlegały wykonaniu, a następnie ich skróceniu, zgodnie ze wskazaniem zawartym w art. 71 § 2 k.k.

W oparciu o powyższe skarżący wniósł o uchylenie wyroku łącznego w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odniesienie się do zarzutów zawartych w apelacji skazanego i jego obrońcy byłoby przedwczesne z uwagi na uwzględnienie apelacji prokuratora, o czym poniżej. Podkreślenia jedynie wymaga, że uwzględnienie wniosku sformułowanego w apelacji obrońcy skazanego skutkowałoby obrazą art. 86 § 1 k.k.

Apelacji prokuratora - pomimo nieporadnie i niekonsekwentnie sformułowanego zarzutu - nie można odmówić trafności. Zważyć bowiem należy, że kwestionując zasady wymiaru łącznej kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego w sprawach Sądu Rejonowego w Kętrzynie II K 647/09 i II K 797/09 prokurator milczeniem pomija zasady orzeczenia kary łącznej w sprawach Sądu Rejonowego w Olsztynie VII K 690/09 i II K 1488/09, chociaż w tym ostatnim przypadku Sąd Rejonowy zaprezentował tożsamy sposób rozumowania i oparł się na tych samych zasadach, orzekając karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

W związku z zarzutami apelacji prokuratora podnieść należy, że ustalenia Sądu co do istnienia materialnych podstaw do wymierzenia wobec skazanego dwóch kar łącznych pozbawienia wolności, (w sprawach VII K 690/09 i II K 1488/09 z jednej strony oraz w sprawach II K 647/09 i II K 797/09 z drugiej), są trafne, jednakże przyjęcie za podstawę wymiaru tych kar ich wysokości pomniejszonej o liczbę dni wykonanej kary grzywny o charakterze akcesoryjnym narusza art. 86 § 1 k.k. Wprawdzie w tej mierze Sąd Rejonowy odwołał się do poglądów przedstawionych w komentarzach do art. 92 k.k. autorstwa prof. Andrzeja Marka, czy też Piotra Kardasa, a także odosobnionego na tle stosowania przepisów o karze łącznej postanowienia Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 26.10.2011 r., sygn. akt II AKZw 603/11 (notabene wydanego w innej sytuacji procesowej, bo w toku wykonywania kary pozbawienia wolności), to jednak orzekanie w przedmiocie wyroku łącznego oparte jest na przepisach o karze łącznej (art. 85 - 91 k.k.). Generalnie ujmując istotę sprawy, kara łączna pozbawienia wolności nie może być niższa od najwyższej z kar jednostkowych i nie może przekraczać sumy kar jednostkowych podlegających połączeniu oraz kary danego rodzaju. Jest przy tym rzeczą oczywistą, że na poczet orzeczonej łącznej kary pozbawienia wolności zalicza się zarówno kary już odbyte, jak i wykonaną karę grzywny o charakterze akcesoryjnym, (czyli takiej, której orzeczenie związane jest ze stosowaniem

środków probacyjnych; por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2013 r., II KK 111/13, LEX nr 1317918; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2012 r., III KK 328/12, LEX nr 1228564; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2012 r., II KK 235/12, LEX nr 1220811). Natomiast uprzednie zaliczenie na poczet kary jednostkowej wykonanej, grzywny, prowadzące do skrócenia wymiaru kary podlegającej połączeniu i przyjmowanie w ten sposób skróconej kary za podstawę kary łącznej, może skutkować rozwiązaniami absurdalnymi, bo łączeniem kar pozbawienia wolności wyrażonych określoną liczbą dni, (co z kolei naruszałoby regulację z art. 37 k.k.) oraz wymierzeniem kary pozbawienia wolności niższej od najwyższej z jednostkowych podlegających połączeniu. Właśnie w niniejszej sprawie łączna kara pozbawienia wolności orzeczona w sprawach Sądu Rejonowego w Kętrzynie II K 647/09 i II K 797/09 stanowi obrazę art. 86 § 1 k.k., albowiem winna się ona zawierać w przedziale od 6 do 10 miesięcy pozbawienia wolności; dopiero na poczet tak orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności należałoby zaliczyć z tytułu wykonania akcesoryjnych kar grzywnien odpowiednio 104 i 80 dni.

Wprawdzie w sprawach Sądu Rejonowego w Olsztynie VII K 690/09 i II K 1488/09 Sąd Rejonowy orzekł karę łączną 2 lat pozbawienia wolności - formalnie nie naruszył więc art. 86 § 1 k.k. - jednakże, podobnie jak poprzednio, przyjął jako punkt wyjścia karę jednostkową pozbawienia wolności 2 lat skróconą o 71 dni wykonanej akcesoryjnej kary grzywny. Stąd też z przyczyn wyżej wskazanych zaskarżony wyrok nie mógł się ostać i koniecznym stało się jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania celem orzeczenia kar łącznych wedle zasad wskazanych w art. 86 § 1 k.k.

Na zakończenie jedynie zauważyć trzeba, że sposób rozumowania Sądu przedstawiony w pisemnych motywach do zaskarżonego wyroku, byłby w pełni uprawiony w przypadku, np. stosowania amnestii, zmiany stanu prawnego i złagodzenia odpowiedzialności za niektóre czyny zabronione, czy też skorzystania przez Prezydenta z prawa łaski i skrócenia wymiaru orzeczonej kary. W sytuacjach przykładowo wyżej wskazanych jako podstawę do orzeczenia kary łącznej stanowiłyby oczywiście kary jednostkowe w wymiarach złagodzonych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 listopada 1984 r., I Kz 171/84, OSNKW 1985/5-6/49).

Reasumując, powyższe uchybienia skutkują koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania w całości (art. 437 § 2 kpk).

O wynagrodzeniu za obronę z urzędu skazanego wykonaną w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2002, Nr 123, poz. 1058) w zw. z § 14 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.)